

העולם הזה

רזוב גליקסון 8, תל אביב, טלפון 26785.
ת.ד. 136. טען למברקים: "עולמפרט".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, 70, 62239.
החפצה: דוד סופל ובניו, תל אביב.
המערכת איננה אחראית לחוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשת

כתב בכיר:
ארי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייצ' גלור, גילי גלילי, רוברט הורוביץ, רותי ורר, אברהם חרמון, עסאלה מצנזר, אלכס סמס, אביבה סמו, עמוס סיני, שלום סרי.

מכתבים

אל הירדן?

ניתוחו המדיני של העורך (העולם הזה 1101) על אפשרויות ושיקולי כניסת הנדה המערבית של הירדן לא הצליח לשכנעני כי על ישראל לשבת כחיוב ידומים, שעה ש- בירדן תבוצע מהפכה מדינאית, מענתו של העורך, כי הישגי מבצע כזה יהיו אפי- סיים ואילו מחירו המדיני עבור כמו כי מבצע סיני, אינה עומדת במבחן המציאות. המהפכה בירדן אינה עניו כדורות או לי- נים; אם תבוצע, תבוצע בחישים הקרובים. גם לדעת שוחרי השלום עם מצרים הנלהבים ביותר לא ניתן שום סיכוי להפשרת היחסים בין שתי המדינות כמותו של הדיש. אלא אפילו כמותו של שנים. מכאן שאפילו אם היתה ישראל משנה מדיניותה והופכת אותה למדיניות של שלום בכל מחיר, לא היתה יכולה לעשות זאת במרם ישלח נאצר על ידו כשישחלם נאצר על ידו שוב תהיה בידו עמדה של כוח ולחץ על ישראל, ושוב יפחתו סיכויי השלום.

מיושם כך הבעיה איננה מה לעשות עם משטר נאצרי בירדן, אלא איך למנוע מעט כזה, איך להפריע לנאצר להקיפו מכל צד. פעולה כמסורה כזו יכולה רק לקרב את סי- כויי השלום ולא להרחיקם, כי קל יהיה יותר להדבר על שלום כשלישראל עמדת כוח כמו, למשה, החוקת הנדה המערבית של הירדן.

המשאל שערכתם (העולם הזה 1101) על הבעיה: מה לעשות במרה של מהפכה פרו- נאצרית בירדן, הוכיח בתשובותיהם של רוב הנשאלים את מה שאמר העורך במאמרו: רוב אורחי ישראל אוהבים נצחנות צבאיים לשמם והם מצמצמים על התוצאות הפוליטיות. במדיניות הקיימת על ממשלת ישראל אין איפוא מוצא ממלחמה על הירדן. כוח מדיניות זו היא מדיניות של הגברת כוח מול כוחה המתנבר של הערבים. מדי- נית וז מוציאה מסיבות מלחמה, ולו רק כדי להעלות את מורא האזרחים בישראל יסתיימים נוספות.

שלטונו של המלך חוסיין בירדן היה ללא ספק מתמוטט כבר, לולא הצהרתו של ביני- ג' על רצונו בפירוק הנדה המערבית ולולא הפגנת הכוח של ישראל. כתוצאה מכך ה- דרופו מדיניות ערב להשלים בינתיים עם שלטונו של חוסיין על אפשרות כניסת הנדה המערבית על ידי ישראלים. מאותה סיבה רואים גם תושבי הנדה המערבית את של- טונו של חוסיין כנובע, כהשוואה לשלטון- ה- הישראלי המאופייני עלידי משטר של נו- כחים בחובות ונפקדים בזכותו, משטר של חומרת קרקעות, איזורים סגורים ואיוויר- אימונים, כפיזור - משטר של ניים חמישי, של מליטים במולדתם. משום כך אין פלא

החוקים החדשים של הירדן

"צחק עם זקי"

שחשבו הנדה המערבית, החוששים משלטון- ישראלי, כיבדו את פני חוסיין בחתלהבות. זכר הפך הממשל הצבאי בישראל לתרופת נדר בבוניווי לייצג שלטונו של אותו מלך, אשר בנאומו בנדה המערבית ניבע לשחרר את פלסטין הכבושה ולהסיל את הפולשים. אליאס מועמר, ירושלים

נדהמתי למקרא כמה מהתשובות למשאלכם, על התקפת הירדן. אולם ביחוד הודיעתי כאשר קראתי את תשובותי של הציר-העונתי של שמעון צבר, כי צריך לעשות מהפכה פרו- נאצרית בישראל. אם אותו שמעון צבר רוצה במשטר נאצרי, מדוע שלא יגרשוהו למצריים? יש נבול גם לחופש הדיבור כי רמוקסיה הישראלית.

פרץ שמעון, פתח-התקוה

אתם צריכים להתיישב על שיעורכם את דבריו של עוכר ישראל שמעון צבר. פיליפ קריביץ, חיפה

ההיבטי ככתבתו "בני הנגל" (העולם הזה 1100) עיצב העורך ללא רופי את דמותו הנכונה של הגנרל דה-גול, מתוך ראייה פשו- תה של המציאות הצרפתית החדשה הנרקמת

* גבר לוחש לחברו: "איך נפלת בפח ונסאת לז אישה עיוורת, זקנה וזולעת כזו?" החבר: "אתה יכול לדבר בקול רם. היא גם חרשת."

גם חרשת.

במגרב הערבי, ולא מתוך הנמנות אינטרס- סית מכאן או השמעה פוליטית הסתה-שחר- מאידך. ברם יש להצטער על כך שחזו- משווה את דבריו של שארל דה-גול לנבי ד- לוחמים האלג'יריים לדברים רופים, אותם שם בפי מר בוניווי כמירה וחליפתו של ה- נגל דה-גול תתאים לנופ של ראש מדי- שלת ישראל. אין מקום להשוואה בין ה- פידאיון ופורצי כלא שמה לבין הלוחמים האלג'יריים, כשם שאין מקום להשוואה בין מדינת ישראל ומעמדה כמורה התיכונ לבין צרפת ומעמדה במגרב הערבי.

לוחמי השחרור האלג'יריים נלחמו בארצם למען ארצם, ולעומתם הפדאיון המצרי או הסורי נשלחים מארצם אל ארץ ריבוניה אחרת במטרה להשלים מכוכה ומניקה פני- סית. זה בוניווי, כמירה ויקום ויאמר בכנסת דברים מעין אלו לנבי הפדאיון י- פורצי כלא שמה, לא יחפר לדה-גול ישראל, אלא לנרפה רות, והמכפר אויאוולוני של דבריו לא מכוונים לתכונת הכנונה וממילא לא ישינו את המסרה הכנונה והמכפלת. אליהו הלוי, האוניברסיטה העברית, ירושלים

אשת האסיר

נא העבירו בשמי 10 ל"י עבור הרבנות ברכי מעקר, אשתו של הרב עובדיה ברכי ענידו למאמר וילדיו נשארו ללא תומך (העולם הזה 1100).

סתר, הדר-מתחם

תרומת הקורא שטרן הועברה לתנועתה.

קפה וסימפטיה

לפני זמן קצר נסעתי עם שני חברים מכפרי, לקיבוץ הקרוב. כשנעצרו מכוניתנו ראינו בוארם מתקרב אלינו. חשבנו שהוא בא לחקור אותנו מכיוון שהכניסה לקיבוץ זה אסורה, אולם היות ולאחר מאיתנו יש קשרים עם תושבי הקיבוץ, יכולנו ללכת. לשמחתנו לא היה האיש שבא לקראתנו מתושבי הקיבוץ; התברר כי הוא בא מחיפה לבקר את חברו בקיבוץ והוא ביטש מאיתנו טרם. בדרכנו חזרה, כשלקחנו אותה, התברר כי האיש הוא סטודנט בשנת השניה ב- פולטת למשפטים באוניברסיטה העברית ב- ירושלים. הוא אמר שלמד משנה גם עם תרבות האיסלם, והוא יכול לקרוא כמה מלים בעתון ערבי. הוא ביקש אותנו גם שנומי אותו לפרנו. שמתנו מאוד שהוא התנדב לבקר בכפר. חשבנו שהוא אחד העוס- קים בבעיית ההתקרבות. שמתנו וז חלפה, כשהבחנו התחיל לשאול שאלות כמו: איך הערבים חיים? האם יש להם בנות ופוח זכו, שאלות אלה עוררו בקרבנו תמהון גדול. שאנחנו אם מימיו לא ביקר בכפר ערבי והוא השיב שביקר פעם בכפר דרוזי, שם קיבלוהו בכפר גנים יפות והגישו לו כל מיני מאכלים. הוא אמר עוד שראה שב- בנות יפות, למרות שהוא ירע שאין ופי- לערבים לאחר שהענו לכפר ושכנו בכיני של אחד החברים ואז התברר כי אורחני אינו יודע מה הם ערבים. כל מה שהוא ידע הוא שהערבים מנישים אוזרות טובות, חיים חיי רוחה ומכסחים. כששאלנו אותו מה רצונו על הממשל הצבאי הוא השיב: "כיבת הממשל הצבאי היא כשחונית". באותו רגע כלל לא ידע שהוא נמצא בחור ששח הממשל הצבאי.

תוך כמה רגעים היה הקפה מוכן. הוא לנס מהספל בזריות והושיט אותו לשם מילוי. מחרש כמה פעמים, ותוך כדי כך הסברנו לו את תנאי חייהם של הערבים בישראל. הוא הודה שכל דעותיו הקודמות על הערבים בישראל היו אגדה. כששאלנו אותו מה דעתו שהיהודים והערבים יכירו היטב אלה את אלה וזכה ישימו קץ להכי- נותונם של שני העמים, הוא אמר שאין לו פנאי לעסוק הזה והוא יחשוב על זה בעתיד. לפני שנפרדנו, שאלתיו את השאלה האחרונה: איך היה הביקור בכפר? הוא השיב: "באמת אתם עושים קפה מצוין". מקרה זה, המראה את דלות ידיעותיהם של היהודים כלפי הערבים, הוא אחד מר- בים עובדה זו מראה שכל עוד יש יהודים רבים הרואים בערבים נמס, שאי אפשר להתחבר עמו. מצומצמת היא התקווה להי- קרבות שני העמים.

צחק עם זקי

מאמרו של הציר זקי (העולם הזה 1100) היה מעניין ומלבב, אם כי תיאורתי לעצמי שקריקטורות כותב יותר מצחיק. אבל כי נראה שזה בכלל זה זקני הוא קריקטוריסט פוליטי. והצחק שלו הוא צחק צני, עדין, נחמך בקני, חזון.

מה בנוגע לאיזה קריקטורה מרחבית של זקי? בלי בוניווי, בלי נולדה - ואפילו כלי עכר אל-נאצר, סתם משחו מצחיק רצני משהו שהצחקי בשעתו גם את אחינו ב- מצרים.

נעים בנדודי, חיפה

תפלי הקריקטורה בעמוד זה לקוחה מתוך דף קריקטורות שבועי של זקי, צחק עם זקי, באלמוסאחר.

הבעל הקנאי בגדות - להר"ם

כמעט זהה (1099), במדור הווי, פור- סם כהאילו שחקרת פגיעותו של רפתו משם נדות העלתה כביכול נירסה, שרפתו נפצע על-ידי בעל קנאי על רקע רומנטי. לאחר בדיקה בתיק המשטרה הובהר כי בוסן שהותו כרפת שמע הרפתן ירית מבי- חוץ, וענה עליה בשתי יריות אלה נפצע הרפתן. תוך חילופי יריות אלה נפצע הרפתן בכתפו. הרפתן סבר כי נמנע מיריה שבאה מבחוץ, אולם אחרי הקירה בסמוך התברר שקלע אהר, שנודה מאקדחו, מנע ביקור הרפתן, חור ופגע בכתפו.

אין זה נכון שחקירת המשטרה, בשלב כלשהו, העלתה נירסה של יריות בעל קנאי או רקע רומנטי אחר. אנו משערים מאוד על שהוטענו בענין זה, ועם משערים מאוד ובכריז - הסליחה.

העולם הזה 1102

גילי גלילי

שאכנו על הצעקה "אסור, יעל לא לגי- עת..."

במודע שבשתי דקות אני מסדרת את הארון שהיא הפכה. מובן שאני מבכרת עבודה של שתי דקות על צעקתי סרק, שלרוב לא יועילו, ואם כן יועילו או שכן יוצא בהפסדן הברור: הלחץ הנפשי שאי- סורים אלה יטילו על הילדה.

לכן לא התעצלת, ובתור עבודה חד- פעמית טילקתי את כל הכלים השבירים מאותו ארון. הוצאתי הוצאה חרי-פעמית על רכישת כלי פלסטיק נוספים ועכשיו יעל "מסדרת" את הארון כרצונה.

★ ★ ★

העובדה שיש לי עזרה בבית מקילה כמובן עלי, אבל אין היא פותרת כל בעיה. אגב, לבעלות הביקורת: האם ניתן ללכת לישון כל לילה בשלוש, אחרי עבודה קשה, ולקום למחרת ליום עבודה מלא כולל טיפול בילדה?

אני רוצה גם לנגוע בנקודה הכאובה מאד, הנקראת המומחיות שלי. ההכרזה האנאטומית או האחרת שמקבל כל רופא כיום באוניברסיטה אינה מכשירה אותו לי- הבין הבנה טובה יותר בנפש התינוק, מאשר אם אוהבת המטוללת להתבונן בעין פקחה בילדה. ואני משתדלת תמיד להסתמך על מומחים של אמת, ולא על מומחים הרופ- ל. לצערנו מעוניינים הרבה מן היל- אים כיום יותר באנאטומיה ובביקורת-דכ ומשקל, מאשר בבריאות הנפשית, בכחחון ובשלאה של הילד. ולכן גם העולם נראה כר.

"ועכשיו נעבור לאותם מכתבי-השמעה מסוג של: איך יכולה אני להאכיל את יעל ולשיר בעת בוכונה אחת? מה גודל מחד שופי? האם רוצה אני לנסוע לאמריקה ולנטוש את בתי?"

כל ההתקפות האלו אינן רציניות ולכן אינן נוגעות ישירות בנושא. לא שאני משתמטת ממתן תשובות לסוג זה של מכתבים. להפך, לאחרונה קראתי מאמר של וילהלם רייך, הן בגמפה האמוציונלית, רייך מכנה כך את כל התגובות החולניות, כפי שהן מתבטאות ביחסים בין אדם לחברו. הוא מציין שהתגובה המיוחדת של המפה נהוגת להשמע בהשמעה מינית (מחשופים), כלומר מוסרנית: האדם הנגוף במגפה ה- אמוציונלית, כתוצאה מחינוך קולקל ומוס- גניות כפוייה, משליך את הפרברסיה ואת הפריצות המינית שנוצרו כתוצאה מחינוך זה על אחרים, והוא משתמש ברכילות ובהשמעה בצורה סדיסטית ביחסו לאחרים, כיוון שאין הוא מעז להתגובה החולנית, הדברים אצלו בעצמו.

"לכן, תבינו שתוך כדי קריאת מכתבים מסוג זה אני מבינה היטב את המניעים שגרמו לכותביהם לחשו ריגוז רב כל כך למקרא שורותי."

★ ★ ★

בסיום מכתבה, מסבירה ריקה כי לא לשם סיפוק יצר החיכוך ענתה לכל אותם הכות- בים, והיא מקוה שבוה יסתיים החיכוך כפי שהתנהל עד כה ותימשך רק ההתי- ענינות הקרונות הממשיים של החינוך שהיא מטפיה לו. אני כשלעצמי כבר מתכוונ לראות גל חדש של מכתבים מציף את המערכת, בתשובה לדברי הגברת זוראי. אם כן, אל נא בטובכם להזכיר את מחשופיה.

ריק

העולם הזה

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102

העולם הזה 1102